

kdo natančnejša pismena pojasnila, sem mu radevolje na razpolago. V prihodnjem »Slov. Gospodarju« bom pa opisal, kako si lahko vsak gospodar sam izračuna približno sedanjo vrednost njegovih poslopij, da bo tako lahko sam izračunal, ali nima morda svoja poslopja previsoko ali prenizko zavarovana.



Kako krmimo in pitamo mlade račke?

Prvih 24 ur račke ne dobijo nobene hrane. Nato se jim da v svežem mleku namočen kruh, sveža skuta (sir) in mnogo prav drobno seklanega zelenja, najbolje mlade koprive, in nekaj surovega nastrganega korenja. Tudi trdo kuhana jajca fino seklana in pomešana z zelenjem se lahko krmi prva dva tedna.

Krmiti je vsaki dve uri ter skrbeti, da imajo račke vedno dovolj sveže pitne vode v plitvi posodi. Ta posoda naj stoji na malo vzvišenem prostoru, tako da se voda, ki jo račke naškropijo pri pitju, odteka in ne nastanejo mlake. Posoda s krmo se postavi v oddaljenosti 1 do 2 korakov. Račke med krmljenjem vedno pijejo, takorekoč k vsakega polnemu kljunu požirek vode. Tekanje od krme do vode in mala vzpona k vodi utrjuje živalice in je zelo koristno za njih razvoj.

Drugi teden se daje sledeča krma: z vrelo vodo poparjen oves ali ječmenov šrot, kuhan zmečkan krompir in mnogo zelenja. Doda se tudi malo kostne (ali ribje) moke. Piča mora biti gosta, drobljiva.

Naslednja dva tedna ista krma, le nekaj drobnega zrnja se doda.

Peti teden se krmi mlade račke že skupno s starimi.

Dokler račke nimajo perja, to je, do štirih tednov se jih ne sme spuščati v vodo, ker so občutljive. Škodi jim mraz in vlaga, prime jih krč in vodne podgane se jih radi lotijo. Največ raček pogine ravno vsled tega. Zato se naj da račkam plitva posoda z vodo, kjer lahko po mili volji žlobudrajo brez nevarnosti.

Pitanje mladih raček se vedno izplača, samo pravilno je treba krmiti, da so v 8 do 12 tednih izpitane, torej pred prvim misanjem. Tako se ne zajedo.

Na ameriških farmah pitajo mlade račke takole: prve dni na mleku namočen kruh, skuto, jajce, zelenje.

Nato prvi teden: z vrelo vodo poparjeno mešanico iz 1 merce koruznega šrota, 1 merce pšeničnih otrobov in 1 merce zadnje pšenične moke.

Drugi teden: 1½ merce koruznega šrota, 1 moke, 1 otrobov, ¼ kostne moke. Doda se 1 merco drobne seklane sveže detelje.

Tretji teden: 2 merce koruznega šrota, ½ moke, 1½ moke, 1½ otrobov, ¼ kostne moke, 1 detelje.

Četrty teden: 2 merce koruznega šrota, 1½ otrobov, ½ moke, ¼ kostne moke, 1½ detelje in zelene rži.

Peti teden: 2 merce koruznega šrota, 1½ otrobov, ½ moke, ¼ kostne moke, 2 zelenja.

Šesti teden: Isto kakor v petem tednu, samo ¼ kostne moke.

Sedmi teden: 3 merce koruznega šrota, 1 otrobov, 1 kostne moke, 2 zelenja.

Osmi teden: 3 merce koruznega šrota, 1 moke, 1 kostne moke, 2 zelenja.

Drugi, nemški, način pitanja je pa sledeči:

Prvi dan: Nič.

Drugi in tretji dan: V mleku namočene krušne drobtine, skuta in zelenje (solata, koprive) petkrat dnevno — toliko, kolikor požro v 10 minutah. Vedno dovolj sveže vode.

Četrty do deseti dan: Štirikrat dnevno toliko, kolikor požro v 20

minutah, in sicer: 1 del ribje moke, 1 del drobnega ječmenovega šrota, ¼ dela pšeničnih otrobov, mnogo zelenja, vedno svežo pitno vodo.

Od 11. dne do 6. tedna: Trikrat dnevno: 4 dele otrobov, 3 ječmenovega šrota, 1 koruznega šrota, 3 zelenja in 5% ribje moke (na 11 meric mešanice ½ merce ribje moke). Vedno dovolj sveže vode.

V četrtem tednu se naj živali mnogo gibajo in plavajo.

6. do 10. teden: 3 do 4 krat dnevno: 1 del koruznega šrota, 2 ječmenovega šrota, 1 zelenja, 1 ovsenovega šrota, 1 pšeničnih otrobov, 10% ribje moke.

Zadnjih osem dni se opusti ribja moka in krma se popari mesto z vrelo vodo, z vrelim mlekom. Kot zelenje se doda mesto dosedanjega zelenje zelene (apiha), kar da mesu posebno fini okus.

Tudi se zadnja dva ali tri tedne račke ne smejo mnogo gibati, ne plavati. Ostanajo naj v dobro nastlanem, zračnem hlevu in zunaj v omejenem prostoru.

Dobro pitana račka se pozna po tem, da stoji perie repa narazen kakor pahljaja.

*

Cene in sejmska poročila.

Mariborski trg. Na trg v Mariboru v soboto, dne 16. aprila so pripeljali speharji 67 komadov zaklanih svinj. Svinjsko meso je bilo po 10 do 12 Din, slanina pa po 10 do 11 Din. Kmetje so pripeljali 14 voz sena po 95 do 110 Din, 6 otave po 95 do 100 Din, 4 slame po 75 do 80 Din, 25 voz krompirja po 1.50 do 2 Din, 15 vreč čebule po 5 do 6 Din (česen 10 do 14 Din). Zelje 3 do 5 Din. Pšenica 2, ječmen 1.50, oves 1.25, koruza 1.50, prso 1.50, fižol 1.75 do 2.50 Din. Kokoš 25 do 35, piščanci 35 do 70, raca 20 do 30, gos 50 do 60, puran 50 do 90, kozliček 50 do 90 Din. Celi orehi 4.50 do 5 Din, luščeni 16 do 18 Din. Hren 12 do 14 Din, karfijska 6 do 12 Din, ohrovt 3 do 5 Din, radič 12 Din, jabolka 4 do 6 Din. Mleko 2 do 3 Din, smetana 10 do 12 Din, surovo maslo 24 do 32 Din. Jajca

Nekaj, kar mnogi ne vedo.

Mnogo ljudi ne ve, da so zgradili ob obeh največjih afriških rekah, ob Nilu in Kongu, avtomobilske ceste, kjer redno vozijo poštne avtomobili; — da imamo za ribe posebne kopalnice, kjer izpirajo ribe v razredčeni octovi kislini, ki pomori na rilji koži nevarne glivice; — da preleteli prepelica po 60 km na uro in da leti lahko tudi po 80 km na uro, in da je deblo palme-banane iz trdnosti omotanil listov.

Krompir smo dobili iz Amerike. V Evropo so ga prinesli Španjoli okoli leta 1580. Najprej so ga začeli saditi na Angleškem in na

Januš Golec:

Trojno gorjé.

Ljudska povest o trojnem gorju slovenskih in hrvaških pradedov.

17

(Dalje.)

Že tukaj na tako gosto obljudenih tleh pod Kunšpergom ni srečal ne človeka, ne živali, niti pes se ni obregnul vanj. Nikdo ni delal. Polje in travnik še niti osnažena nista bila od povodnji nanešenega blata, peska in dračja. S šentpeterskega cerkvenega zidu je vsaj čul človeški glas, tukaj pa je bilo, kakor bi stopal po pokopališču med grobovi ob polnoči... Most preko Sotle je bil razdrt. Za silo je bilo položenih nekaj desek, da je imel pešec dovolj truda s prehodom, voz in žival pa se nista poslužila teh razvalin gotovo ne od zadnjega razliva reke. Pa je preplezal Draša ostanke mostu, da bo lahko doma potrdil s prisego, kako sta si zrla s hrvaško kugo iz oči v oči.

Ko se je postavil z obema nogama na okuženo zagorsko tla, se je ozrl skrbno na vse strani. Od nikoder človeškega ali živalskega glasu...

Že ozračje je dišalo kakor iz dežele smrti in v svarilo, naj ne izziva srečanja s črnoprogasto kravo, ki rogovili in muka po teh krajih! Sedel je pri mostu na naplavljeni hlood, jedel prekaženo svinjino ter kruh in pil, da bi si nagnal več moči in korajže za poizvid vsaj do Klanjca.

Po okreplilu je razmišljal, ali bi naj stopil v grad Razbor, ki stoji še danes par streljajev proč od Sotle in mosta. Če je bil zastražen že Št. Peter, kaj šele Razbor. Še ustrelil bi kak grajski berič, ako bi prosil za vstop. Ta previdni premislek ga je usmeril po cesti proti Kumrovcu in Zelenjakih, kjer je bila brv in veliki mlini. Kumrovec, večje zagorsko selo z romarsko cerkvico sv. Roka, kakor izumrlo — —. Ni zagledal niti enega kumeka ali kume, ki so sicer vedno stali ob cesti in obsuli vsacega tujca z vprašanji. Graščinski travniki od Razbora do Majke božje na Risvici med cesto in Sotlo vsi v blatu, pesku in razni navlaki, katero je privalovila povodenj bogve odkod. Pri cerkvi risviške Majke božje je še bil zložen visok kup drv. Andrej je koj uganil. Ker se ni upal nikdo z roko nad čarovnico in jo privezati na kol na sre-

0.65 do 0.75, med 14 do 20 Din. Suhe slive 8 do 12 Din.

Svinjski sejem v Mariboru dne 15. aprila. Na svinjski sejem je bilo pripeljanih 146 svinj. Cene so bile sledeče: mladi prašiči 5 do 6 tednov stari 45 do 70 Din; 7 do 9 tednov stari 60 do 90 Din; 3 do 4 mesece stari 130 do 180 Din; 5 do 7 mesecev stari 250 do 300 Din; 8 do 10 mesecev stari 350 do 400 Din; eno leto stari 500 do 600 Din. 1 kg žive teže 5 do 6 Din, 1 kg mrtve teže Din 7.50 do Din 8.50. Prodanih je bilo 80 komadov.

Mariborski živinjski sejem dne 12. aprila tega leta. Prignanih je bilo 11 konjev, 10 bikov, 129 volov, 274 krav in 11 telet. Povprečne cene za različne živalske vrste so bile sledeče: debeli voli 1 kg žive teže od Din 3.75 do Din 4.50; poldebili voli od Din 2.50 do Din 3.50; plemenski voli od Din 2.50 do Din 3.—; biki za klanje od Din 2.— do Din 2.50; klavne krave debele od Din 2.75 do Din 4.—; plemenske krave od Din 2.— do Din 3.—; krave za klobasarije od Din 1.25 do Din 1.75; mlada živina od Din 2.25 do Din 4.50; teleta Din 5.—. Prodanih je bilo 213 komadov.

Mesne cene v Mariboru. Volovsko meso I. vrste 1 kg Din 10 do 12; volovsko meso II. vrste 1 kg Din 6 do 8; meso od bikov, krav in telet 1 kg 4 do 6 Din; telečje meso I. vrste Din 10 do 12; telečje meso II. vrste Din 6 do 8; svinjsko meso, sveže 1 kg 8 do 16 Din.

DRUŠTVENE VESTI

Sv. Peter pri Mariboru. Fantovski krožek prosvetnega društva »Skala«, ima v nedeljo, dne 24. aprila po rani maši v samostanski šoli izredni občni zbor. Ker je izredne važnosti obstanek fantovskega krožka, se pričakuje polnoštevilna udeležba članstva. Vabljeni so tudi drugi fantje. Več življenja je treba v krožku, kakor tudi večje vzajemnosti. — Z ertvamj in z vztrajnim delom si gradimo boljše bodočnost. Bog živi!

Gornja Sv. Kungota. Dne 4. in 10. aprila so igrali pri nas Pasijon ali Trpljenje Jezusa Kristusa. Nebo nam je bilo posebno milo, večnostno spomladansko vreme je privabilo

ogromne množice naroda iz vseh sosednih župnij, St. Ilja, St. Jurja in iz Spodnje Sv. Kungote; 50 dobrih Svečincanov je prišlo pod vodstvom svojega ljudomilega župnika g. Časina in g. šolskega upravitelja Jožefa Berčeta. Veliko ljudi je moralo oditi, ker niso dobili prostora. Isti naval je bil tudi 10. aprila. Igralci prosvetnega društva zaslužijo vsaj pohvalo. Glavno ulogo je igral g. Alojzij Črvič, ki je iz prijaznosti prišel iz Ljutomera ter je s svojim nastopom v glavni in sila težki ulogi kar elektriziral občinstvo. Ljudstvo se je zavedalo resnosti v srce segajoče igre ter se je cel čas vzgledno zadržalo. Trpeti Zveličar pa naj bi vsem bogato poplačal ves trud, posebno g. Alojziju Črviču, ki se je neumorno žrtvoval za to igro in prišel dvakrat nalašč iz Ljutomera v Gornjo Sv. Kungoto. Naj bi ta dvakratna predstava Pasijona bila nekak misijon za našo težko preizkušeno župnijo, da se mrzla srca ogrejejo, mrtvi na duši da vstanejo, vsem pa, ki trpimo veliko pomanjkanje, naj bi nam ta igra vzbudila trdno zaupanje, da po trpljenju pride vstajenje.

Črešnjevci pri Slov. Bistrici. Tukajšnje Prosvetno društvo vlijudno vabi na uprizoritev igre: »Lovski tata«, katera se vrši v nedeljo, dne 1. maja po večernicah. Ker je ta dan farno žegnanje, upamo, da vidimo naše prosvetne prijatelje iz naših sosednih župnij. Pri srčno vabljeni torej vsi od blizu in daleč.

Sv. Jurij ob Ščavnici. Na Jurjevo nedeljo, dne 24. aprila, vabimo na veliko tombolo bralnega društva v dvorani g. Pergerja. Glavni dobiček je sedem kosov novega pohištva; razen tega še seveda več sto drugih raznovrstnih dobitkov. Srečke so samo po 2 Din. Svirajo tamburaši. Na svidenje! Ne bo vam žal!

Veržej. V nedeljo, dne 1. maja, obhaja salezijanski zavod Marijanišče krasno svečanost v proslavo Marije, Matere dobrega sveta, kateri je zavod posvečen. Obenem pa proslavi tudi god blaženega Janeza Bosca, ustanovitelja salezijanske družbe. Iskreno vabljeni od blizu in daleč vsi častilci Marijini. Na predvečer slovesna rimska procesija z relikvijami blaženega Janeza Bosca.

Sv. Ana v Slov. goricah. Dne 3. in 4. aprila smo imeli zopet priliko videti našo mladino

pri nastopu igre »Na dan sodbe«, ki je bila popolnoma na mestu za sedanje razmere. V razmeroma kratkem času se je režiserju č. g. kaplanu izbornu posrečilo igralce izvežbati, četudi je bilo več igralcev prvič na odru, so se vseeno zelo dobro odrezali. Mladina od Sv. Ane, le po začrtani poti s krščanskim idealizmom neustrašeno naprej!

St. Andraž pri Velenju. Katoliško prosvetno društvo vprizori v nedeljo, dne 24. aprila, ob 3. uri popoldne v društvenem domu kmečko tridejansko komedijo »Pogodba«. Kdor se hoče enkrat pošteno nasmejati, naj ne zamudi priti pogledat. Med odmori nas bo razveseljeval domači tamburaški zbor. Zatorej takrat vsi v društveni dom!

St. Janž pri Velenju. Dne 10. aprila je naše prosvetno društvo uprizorilo igro, kakor se odigrava z vso žalostno vsebino na pozornici vsega sveta. Glavni vlogi igrata brezposelnost in brezobzirna sebičnost. Da bo svetovna igra srečno končala, je treba v ta boj zanesti novega duha, kakor je pokazala igra »Repoštev, duh v krkonoških gorah« ali »Vsega je enkrat konec«, čarobna burka v petih dejanjih. Igralci so vsebino dobro doumeli in jo takorekoč doživljali, tako da smo v zadregi, komu bi prisodili prvenstvo. Ali brezsrčnemu kosmatinu, ali revnim brezposelnim rokodelcem, sodniku in njegovemu slugi ali gorskemu duhu Repoštev? Vsak je bil v svoji vlogi prvovrsten, in moralen uspeh igre je bil zelo ugoden. Tudi z gmetnim uspehom smo zadovoljni. Dvorana je bila zasedena. Pred igro je razložil kraček nagovor njeno vsebino in pojasnil današnji gospodarski boj. Pevci so zapeli par pesmi, tamburaši pa izpolnjevali odmora. Na splošno željo »se igra ponovi na praznik Kristusovega vnebohoda«. Na veselo svidenje prijatelji in sosede!

Izpraznitev roparskega gnezda.

Služajno se je posrečilo kitajski policiji v Šangaju, da je izsledila daleč razpredeno roparsko družbo. Ko so japonski topovi porušili kitajsko naselbino Čapej, je bila roparska organizacija prisiljena, da je zapustila svoja stoletna

dini drv, straši nedotaknjen kup še sedaj. Za Marijo Risvico na križpotu proti Tuhlju in Klanjcu tik ob Sotli mu je še žugalo pogorišče kočure — resnična grmada nedolžne zagorske čarovnice.

Korecal je naprej po cesti pod Cesargradom in se približal selu Suhi dol pred Klanjcem. V Suhem dolu je stopil nekaj korakov s ceste na hribček do kapelice sv. Križa, odkoder je tako mikaven razgled proti Klanjcu in po obsoletski ravni preko Bizeljskega do Kapel in še dalje. Prostor pri kapelici je bil posut s svežimi grobi. Nekateri so bili napol zasuti, kakor bi bil kdo prepodil pogrebce, ali pa jim je primanjkovalo časa. V Suhem dolu ni zapazil in ne slišal nikakega življenja. Andrej je ugotovil šele sedaj, da niso prepevali, niti letali ptički po teh izumrlih krajih! Od kapelice je stopil zopet k cesti. Sedel je na trato ob cestni grabi, vzel čutaro na kolena in gruntal resno, če se bo sestal vsaj na Klanjcu z živim človeškim bitjem, ki bi mu zaupalo: Kedar, kako in kako dolgo je kosila tod smrt, da je uničila vsako življenje. Čukal je na dolgo iz čutare, se ponovno zamislil v grozno šibo božjo, katero

je sledil že dolgo, a je še ni srečal, da bi jej pogledal v oči in bi podal lahko doma njen natančen popis radovednim sotržanom. Ko je odmaknil v tretje čutaro od ust, je začutil utrujenost v vseh udih. Moralo je že biti preko poldne in mudilo se mu tudi ni nikamor. Skril je od gorja trudno glavo med obe dlani, še tuhtal o zlu kuge, pa spanec ga je prestavil nazaj na Pilštajn, kjer bo lahko pripovedoval mesece, kako gospodari dekla smrti — kuga!

Ni spal dolgo. V polsnu je čutil, kakor bi mu snemal nekdo bisagi in odvezoval od pasu čutaro. Ves preplašen je planil pokoncu, zakrilil z rokami in odprl oči. Kriknil je iz polnega grla: »Jezus — Marija!« Zakotalil se je po tleh in bil od strahu in groze brez vsake odporne sile. Držalo ga je za bisagi, za čutaro ter za pas vse polno človeških rok, ki so trgale z njega z vso močjo tovor, ker jim je bilo odmotavanje in odvezovanje prepočasno. Pa kaj grabežljive roke, le ti pošastni obrazi, pokriti s cedečimi se gnojnimi bulami, oči vdrte v globoke prepade in iz ust smrad — in smrad, da je dušilo Andreja... Ko so mu iztrgale

Irskem. Na Dunaju so zasadili prvi krompir že leta 1588. V naše kraje je prišel krompir šele proti koncu 18. stoletja. Ko so se l. 1778 in 1780 vojaki vračali iz Šlezije in Češke, so ga prinesli iz tujine s seboj. Pri nas se je — kakor povsod — iz početka zelo počasi širil in se je šele v začetku 19. stoletja povsod udomačil. Iz Amerike je prišel s krompirjem tudi tobak v Evropo, prišlo je dobro in zlo, a človek je hitro segel po zlu, dočim se je blagodatni branil 200 let.

Ritanski krog sveta.

Delamrznih ljudi, ki potujejo peš krog sveta, je že toliko, da tak romar ni nikaka po-

Krivališča. Kljub zmedi radi krvavega kitajsko-japonskega spora je izrabila policija priliko, da je nastopila proti pobeglim razbojnikom. Koj za tem, ko so bile ustavljene sovražnosti med Kitajci in Japonci pri Šangaju, je policija aretirala celo taborišče tolovajev, ki se je prestavilo ob reki navzgor in se je pečalo z odvajajo ljudi. Policiji je padla v doke centrala bande, ki je bila razpredena po celi Kitajski in je ugrabila zadnja leta 2000 oseb, zagrešila 100 umorov in je iztisnila odkupnine za 20 milijonov kitajskih dolarjev.

Izpraznitev nevarnega tolovajskega gnezda je vzbudila občo pozornost. Po kratkem zaslišanju je obsodila oblast 20 glavarjev bande na smrt. Obsojenim so neizpodbitno dokazali, da so odvedli v zadnjem času 6 trgovcev angleško-ameriške tobačne družbe, enega ameriškega kapitana in dva oficirja prevoznega čolna na reki Jangtse. Ker pa sorodniki niso mogli plačati zahtevane odkupnine tekom 14 dni, so tolovaji pomorščaka utopili in poslali mrtvo truplo v zavoju in s posebnim pismom kapitanovi družini.

Medtem je bilo na podlagi izpovedb na smrt obsojenih aretiranih mnogo oseb po drugih kitajskih mestih. Notranje kitajsko ministrstvo v Nankingu se je odločilo, da bo napravilo celi vojni pohod proti roparjem, ki ugrabljajo bogatejše in imenitnejše osebe in potem izžemajo odkupnino. Trgovcem je za bodočnost prepovedano, da bi plačevali roparjem na tihem večje po pismenih grožnjah zahtevane vsote, da se odkupijo. Vsakega prijetega tolovaja čaka smrtna kazen. Ljudstvo podpira vlado, ker se ni upal na Kitajskem že nobeden premožnejši in uglednejši človek sam na sprehode iz strahu pred banditi.

»Domoljubni pevci«, zbirka ljudstvu priljubljenih pesmi, broširano 3 Din, vezano 5 Din. Naročila sprejema Tiskarna sv. Cirila v Mariboru.



Kamnica. Sneg se nam je tudi še celi zadnji teden vsiljeval in v sredi aprila pobelil naše hribe. Toda izginil je kakor bi ga bilo sram tako poznega prihoda. Pridno delamo na polju in v vinogradih in kmalu bo naša lepa župnija pomladansko oblečena. Blagoslovitev novoslikane cerkve sv. Urbana je že bila določena za binkoštni ponedeljek. Želimo to pač vsi, ki z veseljem gledamo in obiskujemo to svetišče na hribu, iznad katerega imaš lep razgled tja proti Gradcu in preko celih Slovenskih goric tja dol do Prekmurja. Za v zadnji številki smo naznanili v mariborski stolnici izvršeno poroko gospe Franje Hauptman z g. I. Ločičnik v Mariboru. Zapustila nas je dobra sosedinja, pa prepričani smo, da nas tudi ona ne bo pozabila ter nas še mnogokrat obišče na svojem lepem posestvu v Rošpahu, kojega oskrbo je začasno prepustila drugim rokam. Želimo ji v novem stanu obilno blagoslova božjega in da zvesta ostane »Slov. Gospodarju«, kakor je bila do sedaj.

Sv. Miklavž pri Mariboru. Dne 25. aprila tega leta bo obhajal g. Ivan Potočnik v cerkvi sv. Miklavža 50 letnico častne službe cerkvenega ključarja. Pred dvema letoma pa je obhajal zlato poroko. Občinski odbor ga je imenoval na seji dne 9. 11. 1931 za častnega občana kot večletnega občinskega odbornika, svetovalca in župana občine Sv. Miklavž. Častna diploma bo izročena slavlencu na slovesen način 25. aprila na Markovo.

Pekre pri Mariboru. Dne 7. aprila smo spremili na pokopališče v Studence Marijino družbenico g. Frančiško Bajde. Sredi svoje pomladi je odšla k Bogu. Zato je tudi solnce sijalo ta dan v vsem svojem pomladanskem žaru, bliščalo se je na črnini žalujočih, na belih oblekah tovarišic in poljubljalo cvetje, v katerega so jo odeli. Bil je najlepši pomladanski dan. Tisti trenutek, ko smo te spustili v jamo, smo se zavedali, da si res umrla. Težko smo se odtrgali od tvojega s cvetjem posutega groba. Za teboj plakajo tvoji starši, bratje in sestre. Francka, tudi mi žalujemo za teboj,

ker si bila vsem enako dobra. Bodi nam tudi pri Bogu enako dobra in moli za nas, da se nekoč snidemo tam nad zvezdami. Počivaj v miru!

Podgorje. Četrtek po Veliki noči smo spremili k zadnjemu počitku Korošec Marijo, po domače staro Pistotnico. Bila je vzgledna gospodinja in mati. Dosegla je lepo starost 79 let. Zadnja leta je vedno bolj hiral, a z veliko potrpežljivostjo je prenašala dolgo bolezen. Naj ji ljubi Bog poplača z večnim veseljem, ostalim pa naše iskreno sožalje. — Na praznik Marijinega oznanenja so morali tukajšnji fantje prestati hudo izkušnjo. Zbrali so se v šoli občinski odborniki in drugi ugledni možje, da prisostvujejo sklepu kmetijsko nadaljevalne šole, ki jo je vodil g. šolski upravitelj Klugler Ivan. Po pozdravu je v kratkih besedah obrazložil pomen in namen takih šol: Vzbuditi pri kmetijski mladini veselje do domače grude in do kmetijskega dela, ki po umnem gospodarstvu doseže najlepše uspehe. Korajžno so nato fantje odgovarjali na stavljen vprašanja iz raznih predmetov in v razvedrilo zapeli dve pesmi. V imenu odbora in staršev se je g. upravitelju zahvalil za trud in delo, ki ga je imel s fanti, g. župnik in mu zagotovil, da bodo le ti z veseljem in hvaležnim srcem se ravnali po njegovih naukih, kar mu naj bo najlepše plačilo. V imenu fantov je izrekel zahvalo mladenič Franc Kotnik. Zahvaljujoč se za priznanje in za udeležbo je nato zaključil g. upravitelj lepo prireditev. Ob koncu so si udeleženci ogledali razstavljene poljske in druge pridelke ter predmete, ki so jih fantje sami izdelali. G. upravitelju iskrena hvala, fantom pa: Fantje, fantje, le s korajžo tako naprej! Letos smo imeli izredno Veliko noč. Na veliko sredo so morali metati sneg, da je mogla na Veliko noč iti procesija običajno pot. Gotovo že nad 150 let ni bilo tako, saj najstarejši ljudje se tega ne spominjajo. Pa mrzlo je bilo, 10 stopinj je bilo na toplomeru — po snegu pa še več! Nekateri so že obupavali radi mraza, drugi se nad njim hudovali, pa nič ni pomagalo. V zimi leta 1929 je to pomagalo. Naj vam povem resnično zgodbo. Neka oseba je imela v steklenici vkuhan sok iz smrečjih mladik. Radi hude zime je steklenica poknila in sok je

sebnost. Resno misleči svet že grdo gleda te postopake, ki se preživljajo z bolj nobel beračijo. Plennie Wingo, krčmar iz severo-ameriške države Teksas, se je lotil potovanja krog sveta na čisto nov ter res izviran način. Mož petuje krog sveta — ritanski. Celih šest mesecev se je večbal v hoji po vzgledu rakov. Pustil si je napraviti posebna očala, ki mu omogočajo, da vidi vse natančno, kar se godi za njegovim hrbtom. Ko se je navadil ritanske hoje, se je podal na pot. Jimmy Walker, njujorški župan, mu je izstavil priporočilna pisma, celotno ameriško časopisje mu je posvetilo cele

le še napol žive človeške pošasti brašno in pijačo, so se ruvale ter pestile med seboj, katera se bo najedla in napila pred smrtjo. Borbe za kruh in vino niso spremljali obupni glasovi iz človeških grl, le nekako neznansko grgljanje, kakor bi bil nesrečnež ves izpaljen po notranjosti.

Še najmanj okuženi velikan je bil zmagovalec, stekel je naprej po cesti, drugi za njim, a so omagali in pocepali, ne da bi si bili utešili pred smrtjo glad s skorjo kruha in si ublažili vsaj za trenutek peklensko žgečo vročino po grlu, v prsih in trebuhu.

Andrej je srečal v Suhem dolu ono, po kar je bil poslan iz Štajerske med zagorske razvaline. Ni bil nič več radoveden, kaka je kuga in kako bi jo naj prav živo naslikal domačinom. Pobral se je z vso naglico ter se spustil nazaj, ne naprej proti Klanjcu, ker je že bil videl, vohal in preizkusil živalsko grabežljivost in neusmiljenost kuge. Šele pod Majko božjo na Risvici se je ozrl, če mu ni kuga za petami, saj njen vzduh ga je spremljal, kakor bi si zrla v oči. Bil je zopet čisto sam, le brez bogato natrpanih bisag in brez duše

potovanja — čutare! Ni klel ali godrnjal radi ropa, prilastil si je bil nasilnim potom njegov imetek še jedva živ mrlič! Drašek se je pokrižal pri pogledu na osamljeni hram božji, zatulil v prebridkem joku, srečal in videl je bil prvič v življenju najhujše človeško gorje — črnoprogasto kravo — kugo — morilko vsega življenja! S čim bolj pošastnim se še Belak ni bil sestal. Že prvo srečanje ga je poučilo dovolj, da je lakota kuga in kuga neizogibna, peklensko pekoča in neznosno smrdeča smrt! Če bi še tudi imel obe bisagi polni, jesti bi ne bil mogel niti dišeče pečenke, njegova usta in vsa notranjost je bila polna nepopisnega vzduha kuge ter smrti. Pil bi, pil, reva na pol slepa, a nekaj je moral prenašati za pokoro v očigled kazni božji, ki stiska do popolnega opustošenja in izumira bratsko Zagorje. Nazaj mu je šla pot mnogo hitreje izpod nog. Nikjer med povratom se ni ustavljal. Ni si želel ne srečanj, ne razgovorov. Žejalo ga je, da ga je že peklo, dokler je pa gledal Sotlo in njeno nesrečno okolico, niti k studencu ni upal, da bi si bil poplaknil žgeči in smrdeči okus po kugi.

iztekel. Žena se je hudovala nad mrazom. Pri tem sem jo zalotil in ji rekel, da bo radi tega mraz gotovo popustil. Pa čudno. Drugi dan je nastopil jug in v treh dneh je izginil sneg. Lefos sem ji svetoval, naj stori isto, pa pravi, da nima časa — najbrž ni imela kaj vkuhanega. Zoper mraz je dober tudi čaj, ki ima duh po petroleju; le poskusite, pa se bodele prepričali.

Fram. Dne 7. aprila se je vršil tudi pri nas sadjarski tečaj, ki se ga je poleg odraslih udeležila tudi šolska mladina. Predaval je ekonom Josip Ledinek ter nazorno pokazal, kako se umno sadi in vzgaja sadno drevje. Skoro vsak dan v marcu so zvonovi peli mrivaško pesem, zdaj odraslemu, zdaj otroku, skupno osmim mrlcem. Dne 6. aprila pa je v Gospodu zaspal Martin Repnik, po domače Perkec, daleč na okrog znan po svoji lesni obrti. Vsem večni mir, preostalim pa naše sožalje!

Regoza pri Hočah. V četrtek, dne 14. aprila smo spremili k zadnjemu počitku našega splošno priljubljenega sovaščana, posestnika in gostilničarja Karola Raitnerja, ki je umrl na posledični neozdravljivi bolezni, ki si jo je nakopal v svetovni vojni. Pokojni, ki je bil odlikovan z redom sv. Save V. vrste zapuščal vdovo s tremi nepreskrbljenimi otroci. Da je pokojni užival med svojimi sovaščani splošno spoštovanje in ugled, je pričala nepričakovano velika udeležba pri pogrebu. Hvala vsem, posebno cerkvenemu pevskeemu zboru in ognjegascem! Da bi mu bila lahka zemlja domača, ostalim pa dodeli ljubi Bog potrebno uteho!

Sv. Barbara v Slov. goricah. Po letošnji dolgi zimi nas kliče in miče delo na vse strani, v vinograd, polje, gozd in sadovnjak. Brezposelnosti pri nas ne poznamo. Obeča se nam sadna letina, na katero že ljudje komaj čakajo, predvsem kajpada na ljube dinarčke za jabolka. Dne 13. marca so bile volitve v cerkveno konkurenčni odbor in so bili izvoljeni s glasno sledeči odborniki: Zifko Mihael in Ferdo Vogrin iz Korena, Krajnc Josip in Grajfer Franc iz Žikarc ter Pen Simon iz Jablane. Občina Korena je sprejela odlok, po katerem se bivša okrajna cesta Sp. Duplek skozi Ciglence—Sp. Koreno proti Sv. Barbari določa za občinsko I. reda. Občinski odbor je poslal skup-

no z občinami Sp. Duplek in Ciglence vlogo na banovinsko upravo, naj bo cesta banovinska ali pa naj da banska uprava prizadetim občinam vsako leto podporo za vzdrževanje te ceste. Občinski odbor korenski je tudi prepo-vedal po tej cesti promet z avtomobili. Vzhodne Slovenske gorice na levem bregu Drave so s tem prizadele, saj veže ta cesta okraje Maribor, Ptuj in Sv. Lenart. Občina Korena pa ima razven te ceste še drugih za 10 km vzdrževati. V Zimici je umrl oče tamošnjega župana Korošec, bivši dolgoletni župan in sodni cenilec. Naj v miru počiva! Franc Dertinek, 20 letni posestniški sin v Mali Zimici, je v nedeljo, dne 10. aprila zabodel z nožem v srca posestnika in očeta treh mali otrok 27 letnega Franca Jakopec na občinski cesti. Zabodeni je na izkrevavitvi umrl. Globoko je pretresla vest o tem celo okolico. Slovenski mladeniči, kdaj boste nehali s tako strašnimi pretepi in po-boji, kdaj bo konec žalostni pesmi noža? Ob velikonočnih praznikih so se žikarski in korenski fantje pri streljanju sprli tako, da so imeli vsi za pisanko razparano kožo, na belo nedeljo so težko poškodovali dupleški fantje enega korenskih, da si revež v bolnici išče zdravlja. Kdaj bo tega konec, se vprašujejo vsi pametni ljudje in majejo z glavami. Naša društva na vasi in tudi posamezniki naj bi fanta izobraževali in pripravljali za napredek v kmetijstvu, v gospodarstvu in jim dajali pošteno zabavo in jih vzgajali za viteško samopremagovanje, saj človek ni rojen za pohijanje. Zastopstvo posmrtninskega zavoda Karitas ima poverjenik Vzajemne zavarovalnice Josip Lešnik v Sp. Koreni; našim ljudem priporočamo to zavarovanje, ki ne pozna špekuliranja s človeškim življenjem, kot se je to v zadnjem času dogajalo. Na Belo nedeljo se je končal z lepo slovesnostjo I. gospodinjstvi tečaj, katerega je vodila tukajšnja učiteljica gđ. Jožica Peterlin. Tečaj je obiskovalo 11 deklet in so ga z zadovoljstvom dovršila. Dal Bog, da bi se ta gospodinjstvska šola leto za letom naprej vršila. Vsem pa, kateri so k temu pripomogli, iskrena zahvala za trud. Naše galsko društvo priredi ob priliki župnega sestanka dne 2. junija veliko tombolo, na kateri bodo lepi dobčki, kakor moško kolo, žensko kolo, kladiva drv, svinja, telica itd.

Sv. Tomaž pri Ormožu. Tužno in žalostno so zapeli naši tomaževski zvonovi na veliki torek, dne 22. marca, katerih glas je naznanjal žalostno in strašno novico, da je ležalo na mrtvaškem odru v hiši žalosti truplo blagega krščanskega moža, odbornika v naši Savski občini in zvestega naročnika »Slov. gospodarja« Ivana Majcen, kateremu je nasilnež pretrgal nit njegovega življenja v 32 letu. Strašna novica je pretresla celo tomaževsko farno. Ivan Majcen je šel s svojo ženo dne 21. marca na mesarijo k sorodnikom. Vračala sta se proti domu ponoči na 22. marca ob drugi uri. Ko dospeta še kakih 50 korakov oddaljeno od svoje hiše, ju sreča J. Klemenčič s svojim prijateljem ter Majcena kar zabode naravnost v srca. Takoj se je zgrudil mrtev n tla. Uboga, vsa prestrašena žena je s težavo dobila koliko pomoči, da so ji ubogo žrtev pomagali odnesti v hišo. Koliko žalosti trpi uboga žena, ki je z ljubljnim možem preživela komaj osem let zakona. Kako je tudi napolnjeno žalosti srce materino in očetovo, pa tudi sestire in dveh bratov! Dva brata pa sta v Ameriki. Napadalec je razgrajal že več noči po vasi. Večer pred umorom je pretepel tudi iz naše vasi Jožefa Marina, ki se je vračal domov s svojega vrha. Da ga ni ubil, se ima zahvaliti ljudem, ki so slišali krik ter ga odnesli v najbližnjo hišo, kjer je strašno potolčen prenočil. Tretja žrtev to noč mu je bila njegov bratranec, ki se je isto noč pozno vračal domov iz Pristave; napadel ga je pred njegovo hišo, trikrat je zamahnil z nožem proti njegovim prsim. Da ga ni umoril, se ima zahvaliti očetu, ki je takoj po klicu »oče« spoznal svojega sina in mu hitro odprl vrata, da je bil v zavetju. Ker ta človek ni mogel dobiti tretje žrve, mu je potrl vse šipe na oknih ter grozil z nožem, da mu še bo prišel v roke. Napadalec se je skrival po gozdovih, orožniki pa so ga vendar ujeli in tako je sedaj v rokah pravice.

Negova. V ponedeljek, dne 4. aprila, je tukaj umrla previdena s svetimi zakramenti po daljši in mučni bolezni v 45 letu svoje starosti Jožefa Krajnc, posestnika v Radvencih. Pogreb se je vršil v četrtek, dne 7. aprila, od hiše žalosti ob prisotnosti znancev in sorodnikov. Naj bo na tem mestu izrečena hvala vsem,

Pozno zvečer po tem, ko se je bil sestal Belak s kugo v zagorskem Suhem dolu, si je poskusil omiliti žejo in prepočiti smrad iz ust s studenčnico na Bučah, predno se je začel vzpenjati navkreber proti ljubemu Pilštajnu. Še tako dolgi požirki mu niso pregnali speklina iz grla in ne smrdljivega okusa. Tolažil se je, da povzroča te nadloge le prvi strah, ki mu je pretresel in zmešal vso notranjost. Drugi dan bo vse dobro pri postrežbi gospodarice Eme.

Je prišvajdral Belakov Dreča še isto noč k Pištelakovim. Domačim se je zdel čuden, spremenjen po obrazu in govoru. Ni mu šla jed, pil pa je, kakor bi vlival v prepad, ker ga je nekaj peklo ter žgalo, povsod je vohal le trohno in gnilobo. Kljub prestanemu strahu, za starca daljnji poti, žeji in smradu pa je opisal zbranim tržanom sled kuge in srečanje z njo ob cesti v Suhem dolu. Pri poslušanju so plakali vsi na ves glas in jadikovali: »Sv. Marija, sv. Jožef, Rok in Boštjan, obvarujte nas lakote in kuge.«

Kužni izvidnik Belak ni zatisnil tisto noč po povratku iz hrvaške puščave smrti očesa. Niso

mu odganjale zasluženega spanja strašljive sanje, le žeja, speklina, ki se je pogrezala od grla v prsa in še dalje ter neznosni okus smradu. Andrej drugo jutro ni zajutrkoval, ni vstal k obedu, le pil je in bil zabruhel v obraz ter poln modrikastih oteklin. V noči je vpil na ves glas, da mu gori po drobovju, vrasle bunke so se odprle, začele so bruhati gnoj, ki je širil vzduh po — kugi! Reva Andrej ni prinesel iz zagorskega Suhega dola le opisa srečanja s kugo, njo samo, ki mu je izžgala življenje iz telesa junija leta 1578. Belak je postal na Pilštajnu prva smrtna žrtev kuge. Ko so izročali tržani njegovo truplo zemlji, so bili uverjeni, da že Zagorci niso pretiravali, resnica je tudi, da je Belak srečal kugo in je bil zanj ta sestanek smrti, ki je bila povabljen z radovednim izvidom v gorenjsko območje pražupnije Pilštajn.

Ni ostal Belakov Andrej osamljen glede okuženja. Enkratno srečanje kužnega izvidnika s črno marogasto kravo ni zbudilo na smrt le njega samega, skoro vse one, ki so poslušali ono noč Belakovo povest o sledovih kuge. (Dalje sledi.)

strani, da vzbudi zanimanje za ritanskega potepuha po celem svetu. Pred kratkem se je mudil rak v človeški podobi v Berlinu, bo prepotoval celo Evropo in se bo prikazal leta 1934 na svetovni razstavi v Čikagi.

Prav ima.

Markec: »Ivanček, staviva, da skočim višje kakor naša hiša!«

Ivanček: »Dobro, če to res moreš, ti dam svojo novo žogo.«

Markec je skočil par centimetrov visoko.

Ivanček: »No, in...«

Markec: »Jaz sem ti skočil. Zdaj pa naj skoči še hiša. Bom videl, če bo skočila višje od mene.«

Markec je dobil žogo.